มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล

4W 1H Framework for Data Collection

ในยุคที่ทุกองค์กรพูดถึง “Data-Driven” หรือการขับเคลื่อนด้วยข้อมูล หลายหน่วยงานเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับการจัดเก็บข้อมูล แต่คำถามที่มักถูกมองข้ามคือ **“เก็บไปทำไม?”** การเก็บข้อมูลไม่ใช่เพียงแค่การรวบรวมคำตอบหรือเติมตารางให้เต็ม หากแต่คือการวางรากฐานในการใช้สารสนเทศ (Information) เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายการวางแผนงาน และการประเมินผลในอนาคต ดังนั้น ก่อนจะเริ่มเก็บอะไรก็ตาม ควรตั้งคำถามให้ชัด และตอบให้ครบเสียก่อน

What ...เพื่ออะไร?

จุดเริ่มต้นของการเก็บข้อมูล คือ "วัตถุประสงค์" ถามตัวเองให้ชัดว่าข้อมูลนี้จะนำไปใช้ทำอะไร เช่น ปรับปรุงบริการ ใช้สนับสนุนการตัดสินใจ วิเคราะห์แนวโน้ม หรือประเมินผลการดำเนินงาน

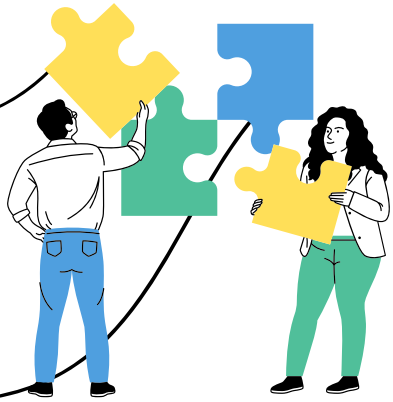

Who ...จากใคร?

ผู้ให้ข้อมูลคือใคร? กลุ่มเป้าหมายข้อมูลเป็นใคร? ต้องระบุให้ชัดว่าจะเก็บจากกลุ่มใด เช่น ลูกค้า เจ้าหน้าที่ ผู้บริหาร เพราะกลุ่มที่ต่างกัน วิธีเก็บและเนื้อหาก็ต้องต่างกันด้วย

Which/What kind ...เก็บข้อมูลแบบไหน?

ข้อมูลที่ต้องการเป็น “ข้อมูลตัวเลข” หรือ “ความเห็น”? คิดถึงประเภทข้อมูลที่ต้องใช้ ข้อมูลเชิงปริมาณ (เช่น จำนวนคน ระดับคะแนน) ข้อมูลเชิงคุณภาพ (เช่น ความรู้สึก คำตอบปลายเปิด) เพราะจะส่งผลต่อรูปแบบแบบสอบถาม การจัดเก็บ วิธีการวิเคราะห์ และการนำเสนอผลลัพธ์

Where ...มาจากแหล่งใด?

กำหนดแหล่งข้อมูลให้ชัดเจน เช่น ฐานข้อมูลภายในองค์กร รายงานการดำเนินงาน ข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก หรือการสัมภาษณ์ การสำรวจจากกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและตรวจสอบย้อนกลับได้

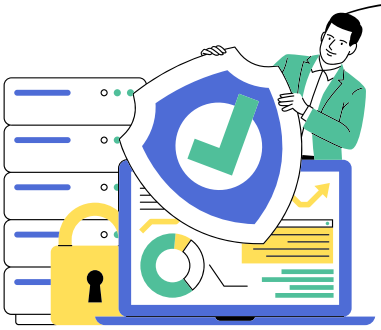

How ...จะเก็บด้วยวิธีใด?

เลือกเครื่องมือให้เหมาะกับบริบท แบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms, Mach Forms) แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินเอกสาร ต้องพิจารณาถึงเครื่องมือที่ต้องใช้เพื่อการจัดเก็บด้วย เช่น Excel, Google Sheets และควรคำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูล และความสอดคล้องกับการออกแบบเพื่อการรายงานผล

การเตรียมความพร้อมใน 4w 1H นี้เปรียบเสมือนการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับการจัดการข้อมูลทั้งหมด การสละเวลาเพื่อวางแผนตั้งแต่ต้นจะช่วยให้คุณได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ ครบถ้วน ถูกต้อง ปลอดภัย และพร้อมนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ ซึ่งเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและเป็นจุดเริ่มต้นที่ถูกต้องในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างสูงสุด

“การเก็บข้อมูลไม่ใช่แค่การสะสมตัวเลข แต่คือการสร้างฐานความรู้เพื่อขับเคลื่อนการตัดสินใจที่มีคุณภาพ”

SCAN ME

sirirajum@mahidol.edu
98300, 98418